

**ONA TILI DARSLARIDA MODULLI YONDASHUVNI QO`LLASHNING
METODIK TIZMI.**

**Termiz davlat pedagogik institute Boshlang'ich ta'lim
kafedrasi o'qituvchisi**

Pardayeva Gulbahor Jalg'ashovna

Ma'murova Sabina Murod qizi

Termiz davlat

**pedagogika instituti Boshlang'ich
ta'lim yo`nalishi 3-bosqich talabasi**

Annotasiya: Ushbu maqolada modulli yondashuv tushunchasi, uning ta'lim jarayonidagi ahamiyati va ayniqsa, ona tili darslarida qo'llanilishining nazariy hamda amaliy jihatlari yoritilgan. Modulli yondashuv o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish, individual yondashuvni ta'minlash va ta'lim sifatini oshirishda muhim vosita sifatida tahlil etilgan. Shuningdek, maqolada dars jarayonini modullarga ajratish, baholash mexanizmlari, o'quvchilarning faolligini oshirish yo'llari va amaliy misollar orqali bu yondashuvning samaradorligi ko'rsatib berilgan. Mazkur yondashuv ona tili ta'limida innovatsion metod sifatida qaraladi.

Kalit so'zlar: modulli yondashuv, ona tili, ta'lim texnologiyasi, mustaqil ta'lim, modul, o'quv jarayoni, interaktiv metod, baholash tizimi, grammatik ko'nikma, pedagogik yondashuv. modulli yondashuv, ona tili, ta'lim texnologiyasi, mustaqil ta'lim, modul, o'quv jarayoni, interaktiv metod, baholash tizimi, grammatik ko'nikma, pedagogik yondashuv.

Аннотация: В статье рассматривается концепция модульного подхода, его значение в образовательном процессе, а также теоретические и практические аспекты его применения, особенно на занятиях по родному языку. Модульный подход проанализирован как важный инструмент развития самостоятельного мышления студентов, обеспечения индивидуального подхода и повышения качества образования. В статье также демонстрируется эффективность данного подхода через разделение процесса урока на модули, механизмы оценки, способы повышения вовлеченности учащихся и практические примеры. Такой подход считается инновационным методом обучения родному языку.

Ключевые слова: модульный подход, родной язык, образовательная технология, самостоятельное обучение, модуль, процесс обучения, интерактивный метод, система оценки, грамматические навыки, педагогический подход. Модульный подход, родной язык, образовательная технология, самостоятельное обучение, модуль, процесс обучения, интерактивный метод, система оценки, грамматические навыки, педагогический подход.

Abstract: This article discusses the concept of a modular approach, its importance in the educational process, and especially the theoretical and practical aspects of its application in native language lessons. The modular approach is analyzed as an important tool for developing independent thinking of students, ensuring an individual approach, and improving the quality of education. The article also shows the effectiveness of this approach through the division of the lesson process into modules, assessment mechanisms, ways to increase student activity, and practical examples. This approach is considered an innovative method in native language education.

Keywords: modular approach, native language, educational technology, independent learning, module, learning process, interactive method, assessment system, grammatical skills, pedagogical approach. Modular approach, native language, educational technology, independent learning, module, learning process, interactive method, assessment system, grammatical skills, pedagogical approach.

Zamonaviy ta'lim jarayonida o'quvchilarning shaxsiy qobiliyatlarini rivojlantirish, ularni mustaqil fikrlashga, ijodkorlikka, muloqotga va axborotni tahlil qilishga o'rgatish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Bu maqsadlarga erishish uchun esa an'anaviy dars berish metodlaridan voz kechib, innovatsion pedagogik texnologiyalarni, xususan, modulli yondashuvni o'quv jarayoniga tatbiq etish zarur. Modulli yondashuv o'quvchilar bilimni bosqichma-bosqich va tizimli shakllantirishga, ularning mustaqil ishlashini yo'lga qo'yishga xizmat qiladi. Ushbu maqolada modulli yondashuvning mohiyati, asosiy tamoyillari, afzalliklari, shuningdek, uning ona tili darslarida qanday qo'llanishi haqida so'z yuritiladi.

Modulli yondashuv XX asrning oxirlariga kelib pedagogikada shakllana boshlagan zamonaviy metodlardan biridir. U dastlab Rossiya, AQSh va Yevropa mamlakatlarida tajriba tariqasida sinab ko'rilgan bo'lib, o'z samarasini ko'rsatganidan so'ng xalqaro miqyosda keng qo'llanila boshlandi. Modulli ta'limning asosiy mohiyati — o'quv materiallarini alohida, mantiqan bir-biriga bog'langan modullar orqali o'rgatishdir. Har bir modulda aniq o'quv maqsadlari, o'quv faoliyatining shakllari, baholash mezonlari va yakuniy nazorat topshiriqlari belgilab qo'yiladi. Bunday yondashuv o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida interaktiv aloqaning rivojlanishini ta'minlaydi

Modulli yondashuvning asosiy tamoyillari Modulli yondashuv quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

1. Modullilik – Ta’lim mazmuni mantiqiy bog‘langan bo‘limlarga ajratiladi. Har bir modul alohida yakuniy natijaga erishishga qaratiladi.
2. Mustaqillik – O‘quvchi modulni o‘z mustaqil faoliyati asosida o‘zlashtiradi.
3. Natijaviylik – Har bir modulda erishilgan natija aniqligi bilan baholanadi.
4. Shaxsga yo‘naltirilganlik – Har bir o‘quvchining o‘ziga xos xususiyatlari, imkoniyatlari hisobga olinadi.
5. Refleksiya va tahlil– O‘quvchi o‘z faoliyatini baholaydi, xatolar ustida ishlaydi, o‘zini rivojlantiradi.

Modulli ta’lim an’anaviy darslarga nisbatan quyidagi ustunliklarga ega:

- O‘quvchilarda mustaqil ishlash, fikrlash, tahlil qilish, o‘z fikrini ifodalash ko‘nikmalari shakllanadi.
- Har bir o‘quvchi o‘zining bilim olish sur‘atiga mos ravishda ishlay oladi.
- O‘qituvchi har bir o‘quvchining rivojlanish dinamikasini kuzatib boradi va individual yondashuv asosida ko‘mak beradi.
- Ta’lim jarayoni tizimli, mantiqiy va izchil olib boriladi.
- O‘quvchilar faol, ijodiy fikrlovchi, bilimga chanqoq shaxs sifatida shakllanadi.
- Har bir modul yakunida baholash orqali o‘quvchining bilim darajasi aniq o‘lchanadi.

Modulli yondashuvni ona tili darslarida qo‘llash

Ona tili darslarida modulli yondashuvni qo‘llash alohida ahamiyatga ega. Bu fan tilshunoslik bilimlarini chuqurlashtirish, imloviy, grammatik, uslubiy ko‘nikmalarni shakllantirish bilan birga o‘quvchilarni muloqot madaniyatiga, adabiy savodxonlikka o‘rgatadi. Modullar asosida o‘quv materiallarini taqdim etish orqali har bir mavzu bo‘yicha chuqur, izchil va tahliliy yondashuv amalga oshiriladi

Masalan, “So‘z turkumlari” moduli quyidagicha tuziladi:

Maqsad: So‘z turkumlari haqida umumiy tushuncha berish, ularni grammatik belgilari orqali farqlash.

- Faoliyatlar: Guruhlarda ishlash, testlar bajarish, misollar tahlili, ijodiy topshiriqlar.
- Nazorat: Oraliq testlar, yakuniy yozma ish, og‘zaki savol-javob.
- Refleksiya: O‘quvchilarning o‘z bilim darajasi haqida fikr yuritishi, kuchli va zaif tomonlarini tahlil qilish.

Modulli ta’limda o‘qituvchi endilikda faqat ma’lumot beruvchi emas, balki o‘quv faoliyatini boshqaruvchi, muammolarni hal etishda yo‘l-yo‘riq ko‘rsatuvchi va o‘quvchini o‘zini o‘zi anglashga yo‘naltiruvchi shaxs sifatida ishtirok etadi. O‘qituvchi:

- Modullarni tayyorlaydi va ularni o‘quvchilar ehtiyojiga moslashtiradi;
- Har bir o‘quvchining imkoniyatlarini baholaydi;
- O‘quvchini faol bo‘lishga rag‘batlantiradi;
- Mustaqil ta’lim olishni o‘rgatadi;
- Baholash mezonlarini tushuntiradi va ularni adolatli qo‘llaydi.

Xulosa qilib aytganda, modulli yondashuv ta’lim jarayonini sifat jihatdan yangi bosqichga olib chiqadi. Bu yondashuv o‘quvchilarni mustaqil, faol, bilimga intiluvchan, mas’uliyatli bo‘lishga o‘rgatadi. Ayniqsa, ona tili darslarida bu metodikani qo‘llash til bilimi bilan birga shaxsiy rivojlanishga ham xizmat qiladi. Shuning uchun modulli yondashuvni ona tili darslarida keng joriy etish, darslarni zamon talablari asosida tashkil qilish muallimlar oldidagi muhim vazifalardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – T.: Ma’naviyat, 2008.
2. Abduqodirov A.A. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – T.: TDPU, 2014.
3. Mahmudov N. va boshqalar. Ona tili o‘qitish metodikasi. – T.: O‘qituvchi, 2011.
4. Xoliqulov H.T. Pedagogik texnologiyalar va innovatsion ta’lim. – T.: Fan va texnologiya, 2016.
5. Soliyev A., Nuriddinov N. Modulli o‘qitish texnologiyasi. – Samarqand, 2019.
6. Rasulov S., Yo‘ldoshev N. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – T.: Iste’dod, 2020.
7. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi. Ona tili fanidan namunaviy o‘quv dasturi (1–4-sinflar uchun). – T.: 2021.
8. Ziyayeva D. Ta’limda modulli yondashuvning o‘ziga xos xususiyatlari. – “Pedagogika va psixologiya” jurnali, 2022-yil, 2-son.
9. Axmedova M. Boshlang‘ich sinflarda ona tili darslarini samarali tashkil etish usullari. – Buxoro, 2023
10. www.ziyonet.uz
11. www.edu.uz